

Συντελείτε ανθρώπινο δράμα στα ψυχιατρεία ολόκληρης της Ελλάδας

Αλήθεια ήσσοι γνωρίζετε ότι νοσηλεύμενοι στα ψυχιατρικά ιδρύματα των Αθηνών και της επαρχίας εξακολουθούν να υπέστησαν καθημερινά ασαμάντητα βασανιστήρια; Οι περισσότεροι από εσάς έχετε στο μυαλό σας ότι τα βασανιστήρια είναι κάτι ξένο και δεν συμβαδίζει με την σημερινή εποχή ή ότι έχουν περάσει στην ιστορία.

Δυστυχώς όμως σήμερα στον 21ο αιώνα αυτά που αναφέρει ένα θύμα βασανιστηρίων σε ένα ψυχιατρικό κατάστημα δεν αποτελούν το σενάριο μιας φρικιαστικής φανταστικής ταινίας θρίλερ, αλλά την ωμή πραγματικότητα.

Ελληνικά ψυχιατρεία... Μια παλιά, τραυματική για την ελληνική κοινωνία, ιστορία που σπάνια βλέπει το φως της δημοσιότητας παρά μόνον έπειτα από το ξέσπασμα κάποιου περιστατικού ικανού να προσελκύσει το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης.

Ένα νοσοκομείο που είναι στα όρια της κατάρρευσης φαίνεται πως είναι το Δαφνί. Αυτό που συμβαίνουν μέσα σε αυτό το ψυχιατρικό όσυλο αλλά και σε άλλα ιδρύματα τέτοιου τύπου «τρελαίνονται» και λογικούς ανθρώπους. Τα χειρότερα περιστατικά σύμφωνα με πληροφορίες είναι ότι μερικοί από τους ψυχικά ασθενείς ξεκινούν στα κρεβάτια τους δεμένοι για ολόκληρα εικοσιτετράωρα.

Οστόσο, ο νευραλγικός χώρος της ψυχικής υγείας δεν μπορεί να υπόκειται στο νόμο της ειδοσημογραφικής επικαιρότητας, όπως άλλωστε και κάθε άλλος χώρος συναφής με το τερσάσιο θέμα της υγείας των πολιτών μιας χώρας.

Εδώ, θα πρέπει να σημειωθεί πως ότι ακολουθεί δεν αφορά ούτε στιγμιζίζει στο σύνολο του το ιατρικό προσωπικό που εργάζεται στο χώρο της ψυχικής υγείας. Μέσα στον κανόνα υπάρχουν και λαμπρές εξαιρέσεις γιατρών και νοσηλευτών που αγωνίζονται για τον εξανθρωπισμό των συνθηκών νοσηλείας, με τις προσπάθειές τους όμως να καταποντίζονται μέσα στο γενικότερο κλίμα παρακμής και αδιαφορίας. Επίσης τα όσα απεχθή καταγράφονται δεν αφορούν μόνον τα ψυχιατρικά νοσοκομεία της περιφέρειας ανά την ελληνική επικράτεια, αλλά και τα αθηναϊκά, όπως το «Δρομοκαΐτειο» και το «Σωτηρία», όπου τα δικαιώματα των ασθενών καταπατώνται συστηματικά και αυθαίρετα.

Δίνουν υποχρεωτικά χειροπέδες όλους τους ασθενείς

Το ενδιαφέρον είναι ότι όσον αφορά το χώρο

της ψυχικής υγείας, οι καταγγελίες δεν έρχονται από «τα έξω», αλλά από τους ίδιους τους ανθρώπους που εργάζονται καθημερινά σε αυτόν.

Επιφανές παράδειγμα εκείνο του ψυχιάτρου διευθυντή ο οποίος πριν από μήνες είχε αποκαλύψει στα Μ.Μ.Ε ότι ένας στους δύο ασθενείς που εισάγονται με ακούσια νοσηλεία στα ελληνικά ψυχιατρεία υφίσταται μηχανική καθήλωση πριν καν εξεταστεί, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις, όπως αποδεικνύεται εκ των υστέρων, δεν έκρηζε καν νοσηλείας. Αφορμή υπήρξε τα όσα είπαν έρθει στις αρχές στο φως της δημοσιότητας για το «ιδρυμα της ντροπής» στα Λεκανιά, τα οποία όμως δεν αποτελούν εξαίρεση, καθώς στις ψυχιατρικές κλινικές των γενικών νοσοκομείων, στα ιδιωτικά ιδρύματα και κλινικές, ακόμη και στα γηροκομεία εφαρμόζονται πρακτικές, όπως είναι η μηχανική καθήλωση, που όχι μόνο πλήττουν την αξιοπρέπεια των ασθενών, αλλά θέτουν και σε σοβαρό κίνδυνο τη ζωή τους.

Ο ψυχιατρικός διευθυντής είχε καταγγείλει ότι, σύμφωνα με έρευνες και ανακωκνώσεις, οι οποίες συνήθως αποκρύπτονται εσκεμμένα, η εν λόγω πρακτική της ντροπής μπορεί να διαρκέσει από μερικές ώρες μέχρι και πολλές ημέρες, ακόμη και μήνες, ακόμη και σε περιπτώσεις που δεν κρίνεται αναγκαία.

Το 60% των ασθενών στη χώρα νοσηλεύεται σε ψυχιατρεία με ακούσια νοσηλεία (το ποσοστό αυτό είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη), υποκειμένο στο μεγαλύτερο μέρος του στην πρακτική της μηχανικής καθήλωσης, η οποία δεν μπο-

ρεί καθ' ουδένα τρόπο να θεωρηθεί ιατρική πράξη, ενώ εφαρμόζεται συχνά σε ανθρώπους που απλώς εκδηλώνουν τον πανικό τους με ψυχοκινητική διέγερση.

Ο γνωστός για την πολυετή εμπειρία και δράση του ψυχιάτρου υποστήριξε ότι «Παρόμοιοι ασθενείς που βρίσκονται σε δύσκολη φάση χρειάζονται απλώς ειδική αντιμετώπιση από εκπαιδευμένο ιατρικό προσωπικό και χρόνο για να κατανοηθούν και να αντιμετωπιστούν τα αίτια του πανικού τους».

Μια δήλωση από την οποία αυτό που εξάγεται ως συμπέρασμα είναι ότι οι μεσαιωνικές μέθοδοι σφείλονται σε μεγάλο βαθμό στην ελλειμματική εκπαίδευση του προσωπικού.

Παράδειγμα σε Δαφνί και Ψ.Ν Τρίπολης

Νεορή ασθενή που οδηγήθηκε στο ψυχιατρείο με εκούσια διαδικασία, με τη συγκατάθεσή της δηλαδή, αν και με μεγάλη αμφιθυμία. Ακριβώς στην είσοδο του ψυχιατρείου κατελήφθη από πανικό και άρχισε να φωνάζει. Πριν καν εξεταστεί από ψυχίατρο, ο εφημερεύων γιατρός έδωσε εντολή να τη δέσουν στα τέσσερα και να της χορηγήσουν ηρεμιστική ένεση.

Το αξιοσημείωτο είναι ότι όταν αργότερα εξετάστηκε, οι γιατροί έκριναν ότι μολονότι παρουσιάζει προβλήματα, δεν χρειαζόταν καν να νοσηλευτεί. Είναι ένα ακραίο παράδειγμα καθήλωσης ασθενούς που δεν είχε καν εξεταστεί. «Οστόσο», διευκρίνισε ο ψυχίατρος, «πρόκειται για συνθησιαμένη πρακτική που έχει ως αποτέλεσμα ασθενείς να

παραμένουν δεμένοι για μεγάλο χρονικό διάστημα και να απειλείται ακόμη και η ζωή τους».

Επίσης πρόσφατη είναι, σύμφωνα πάντα με τις καταγγελίες η περίπτωση ασθενούς του ίδιου ψυχιατρικού νοσοκομείου που έμοιαζε ανήσυχος και παρουσίαζε συμπτώματα σπληθόγκης. Αντί να υποβληθεί σε εξετάσεις καθλώθηκε, με αποτέλεσμα να υποστεί καρδιακό επεισόδιο, να καταλήξει... δεμένος στο κρεβάτι του και να αποκρύβουν τα αίτια του θανάτου του.

Εμπειρίες από το ψυχιατρείο της Τρίπολης. όπου νοσηλεύτηκε πριν από τέσσερα χρόνια, μετέφερε και ο Χ.Κ.: «Εκεί η κατάσταση είναι πολύ άσχημη. Μας έκαναν μπάνιο με αρκετά καυτό νερό από λάστικα, σε κάποιους χώρους νοσηλείας δεν υπήρχαν καν νοσηλευτές και η επαφή μου με τον ψυχίατρο που κατέληξε στη διάγνωση της ασθένειάς μου και της θεραπείας είχε ολιγόλεπτη διάρκεια. Ενώ σύμφωνα με **καταγγελίες** της Ε.Κ. που ήταν στον γυναικείο θάλαμο του ψυχιατρικού αναφέρει ότι «πολλά από τα καρίτσια που ήταν σε θεραπεία βασανίζονταν από το ανδρικοκρατούμενο νοσηλευτικό προσωπικό...τα έδεσαν πισθάγκωνα τους αφαιρούσαν τα ρούχα τα φωτογράφιζαν και τα θάψαν στα στήθη τους επίσης απαγόρευαν σε φίλους και συγγενείς να με επισκέπτονται».

Κατακόρυφη αύξηση στα περιστατικά εθισμού ναρκωτικών ουσιών

Ο υπεύθυνος δομών απεξάρτησης του ΨΝΘ επικαλούμενος στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά ανέφερε ότι έχει αυξηθεί ο αριθμός των νεοεισερχομένων στην ενέσιμη χρήση ουσιών ενώ παράλληλα έχει αυξηθεί η "μετανάστευση" από την μια ουσία στην άλλη και έχει αυξηθεί η εγκληματικότητα των χρηστών. Επισήμανε ακόμη ότι στην Αθήνα, ένα φθινό ενέσιμο ναρκωτικό από υγρά ματσαρίας, η σίσα έχει εκτοπίσει την ηρωίνη κι ενώ τα Κέντρα Πρόληψης οδηγούνται σε συρρίκνωση και κλείσιμο ο νέος νόμος δίνει δικαίωμα ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών εταιρειών απεξάρτησης χωρίς έλεγχο. Και όλα αυτά στα περιθώρια της τρέχουσας εδικογραφίας, εν μέσω Τρόικας και ενδοκοινοβουλευτικών συγκρούσεων και αντιγκλήσεων που πόρρω απέχουν από τη ζωντανή, αιμάσσοσα πραγματικότητα.

Γράφει ο Νικόλαος Εμμανουήλ
κ Κωνσταντόπουλος